

Sygn. akt IV CSK 307/13

POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa J. S. K.
przeciwko B. M. O. i "C. [...]" Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji
w Ł.
o ochronę dóbr osobistych,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 13 listopada 2013 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego B. M. O.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 14 lutego 2013 r., sygn. akt I ACa [...], I ACz [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od pozwanego B. M. O. na rzecz powoda kwotę 197 (sto dziewięćdziesiąt siedem) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwany B. O. złożył do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 14 lutego 2013 r.

Pozwany domagał się przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na jej oczywistą zasadność w związku z brakiem legitymacji biernej pozwanego w sprawie oraz z uwagi na występujące w sprawie zdaniem skarżącego istotne zagadnienia prawne i konieczność wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości tj. art. 321 § 1 k.p.c. oraz art. 24 k.c.

Skarżący sformułował trzy zagadnienia prawne zawierając je w pytaniach:

1. Czy w sytuacji gdy sąd orzekający stwierdzi, że żądanie pozwu oparte o art. 24 k.c. dopełnienia konkretnych, wymienionych wprost w pozwie czynności, potrzebnych zdaniem powoda do usunięcia skutków dokonanego naruszenia dóbr osobistych jest niezasadne, może je wbrew żądaniu pozwu, biorąc pod uwagę przepis art. 321 § 1 k.p.c. zmienić bez stosownego wniosku powoda, również w taki sposób, że dowolnie dokona całkowitej zmiany sposobu wykonania tej czynności (zmiany formy uzewnętrznienia składanego oświadczenia)?
2. Czy rozpowszechnianie przez wierzyciela lub pełnomocnika wierzyciela prawdziwych informacji, iż jego dłużnik nie płaci dobrowolnie swoich zobowiązań i utrudnia egzekucję, a zatem że jest dłużnikiem nierzetelnym, oraz że wobec powyższego w ramach postępowania egzekucyjnego będzie sprzedawany majątek dłużnika, może być uznane za naruszenie dóbr osobistych dłużnika w postaci jego dobrego imienia oraz za bezprawne działanie wierzyciela lub pełnomocnika wierzyciela?
3. Czy w sytuacji gdy ustalone przez Sąd naruszenie dóbr osobistych nastąpiło podczas osobistych kontaktów naruszającego z konkretnymi, znanymi z imienia nazwiska kilkoma osobami,

odpowiednią formą oświadczenia, o którym stanowi art. 24 k.c., jest pismo, które w swej treści zawiera przeproszenie powoda wobec nieograniczonej liczby osób złożone powodowi, czy też winny to być pisma kierowane do konkretnie wskazanych osób, w rozmowie z którymi takie naruszenie dóbr osoby trzeciej nastąpiło?

W odpowiedzi na skargę, powód J. K. wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie oddalenie skargi, a w każdym przypadku zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Według art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance występowania w sprawie istotnego zagadnienia wymaga wykazania na czym polega „istotność” zagadnienia prawnego i z jakich względów istnieje potrzeba jego wyjaśnienia przez Sąd Najwyższy, zaś strona składająca skargę powinna zagadnienie to właściwie sformułować z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało oraz wskazać argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, niepubl.).

Skarżący nie spełnił tych wymagań w żadnym z trzech sformułowanych przez siebie zagadnień prawnych.

Pierwsze z przytoczonych w skardze kasacyjnej zagadnień, a więc kwestia interpretacji użytego w art. 24 § 1 k.c. terminu „oświadczenia odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie” w kontekście związania sądu roszczeniem powoda była

już przedmiotem wielu wypowiedzi doktryny i orzecznictwa (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2010 r., I CSK 286/09, niepubl., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2013 r., V CSK 123/12, niepubl., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2007 r., I CSK 28/07, niepubl., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2007 r., II CSK 392/06, publ. w OSP 2009/5/55). W tym stanie rzeczy pierwsze z przedstawionych przez skarżącego zagadnień prawnych nie spełnia cechy nowości, a zatem jego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy nie spowoduje uwzględnienia publicznoprawnych aspektów skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia.

W drugim z kolei zagadnieniu prawnym skarżący nie sformułował żadnych, z wyjątkiem swoich wątpliwości, mogących prowadzić do rozbieżnych interpretacji art. 24 § 1 k.c.

Trzecie zagadnienie dotyczące adekwatności środków służących do usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych, podobnie jak w pierwszym przypadku, stanowiło już przedmiot wypowiedzi judykatury (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2013 r., V CSK 123/12, niepubl., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2011 r., I CSK 497/10, niepubl., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2011 r., I CSK 409/10, niepubl.).

Ponadto mimo formalnego powołania się na przesłankę występowania poważnych wątpliwości interpretacyjnych art. 321 § 1 k.p.c. oraz art. 24 k.c., skarżący w żaden sposób nie nawiązał do tej przesłanki w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Przyjmuje się, że przepis art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. stanowi autonomiczną względem art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Powołując się na tę przesłankę, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., skarżący ma obowiązek określenia przepisów wymagających owej wykładni oraz wskazania poważnych wątpliwości związanych ze stosowaniem tych przepisów wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości lub rozbieżności w orzecznictwie sądów należy opisać wskazując dodatkowo argumenty, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych. Dodatkowo należy przedstawić własną, odpowiednio uzasadnioną, propozycję

interpretacji powołanych przepisów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 2013 r., III SK 32/12, niepubl.).

Argumentacji o oczywistej zasadności złożonej skargi pozwany nie poparł w zasadzie żadnymi wywodami prawnymi, przy czym przesłanka ta nie została w ogóle osadzona na tle jakiegokolwiek przepisu prawa.

W orzecznictwie panuje ugruntowane zapatrywanie, że aby nadać skardze kasacyjnej przymiot oczywiście uzasadnionej skarżący musi wykazać za pomocą argumentacji prawnej, że uchybienie sądu odwoławczego jakiego ten sąd dopuścił się przy wydawaniu zaskarżonego orzeczenia jest rażące i oczywiste, a nadto widoczne już na pierwszy rzut oka dla przeciętnego prawnika, bez szczegółowego wgłębiania się w argumentację jurydyczną (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008r., sygn. akt III CSK 110/08, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 2010r., sygn. akt IV CSK 148/10, niepubl.).

Kwestia działania osoby fizycznej będącej piastunem organu osoby prawnej w sprawach o naruszenie dóbr osobistych, co przekłada się na zagadnienie legitymacji takiej osoby fizycznej w tego typu sprawie, również była rozstrzygana w orzecznictwie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2013 r., III CSK 225/12, niepubl.).

Sąd Najwyższy nie dostrzegł z urzędu uchybień przemawiających za nieważnością postępowania.

Mając wszystko powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. *a contrario*, orzeczono jak w punkcie 1 sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł w punkcie 2 sentencji postanowienia na podstawie art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 12 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., Nr 490) zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 197 zł tytułem

zwrotu wynagrodzenia fachowego pełnomocnika w postępowaniu kasacyjnym (180 zł) oraz zwrotu uiszczonej w kwocie 17 zł opłaty skarbowej od złożonego pełnomocnictwa.

aw

es